

“Les dones kurdes donen la seva vida per defensar la de totes”

Escrit per Teresa Carreras. La Independent
dilluns, 5 de juny de 2017 20:18

☐☐ **Zekine Türkeri a la plaça de la Catedral de Barcelona. @ T Carreras**☐☐

Zekine Türkeri, és una periodista i escriptora kurda que ha estat a Catalunya per explicar-nos com conjuntament les dones kurdes i turques s'enfronten aquests darrers temps a les purgues de Recep Tayyip Erdogan per defensar la seva dignitat com a poble i com a dones.

Hem entrevistat a **Zekine Türkeri**, per a La Independent, després de la presentació del seu llibre **"Un verano kurdo. Historias de resistencia al ISIS, a la ocupación y al exilio"** de l'editorial Descontrol i Azadí Plataforma que s'ha fet en una de les naus de l'espai veïnal i autogestionat de **Can Batlló**

, al barri de La Bordeta, de Barcelona. També l'ha presentat a Girona i a l'Ateneu Candela, de Terrassa. La periodista que va néixer l'any 1967 a Malatya, al sud-est de Turquia, al centre de la península d'Anatòlia, va descobrir quan va anar a la universitat a estudiar Ciències Polítiques, a Ankara, que formava part d'un poble, el kurd, les arrels del qual s'estenien molt més enllà de Turquia. Això va ser per a ella un xoc d'identitat que l'ha portat a no abandonar mai l'interès per la resistència del seu poble, especialment el paper de les dones guerrilleres.

Zekine Türkeri ha viscut deu anys a Madrid i parla un bon castellà. Barcelona ha estat el punt de trobada per descobrir i gaudir amb el seu fill, Keko, d'alguns racons de la capital catalana. S'excusa de no escriure dedicatòries als llibres que la gent compra a la sortida de l'acte. En la seva conversa **Türkeri** parla amb molta convicció. Amb una mà gesticula, mentre busca algunes paraules, i a l'altra hi té sovint una cigarreta encesa que va mantenint mentre respon preguntes sobre la lluita de les guerrilleres kurdes que combaten contra tota

“Les dones kurdes donen la seva vida per defensar la de totes”

Escrit per Teresa Carreras. La Independent
dilluns, 5 de juny de 2017 20:18

opressió, fins i tot, el masclisme dels seus companys o sobre la desesperació de la joventut a l'Orient Mitjà que no tenen ni feina, ni perspectives de futur des de ja fa molts, molts anys.

L'any 2014 sota les incipients amenaces d'ISIS i la dura repressió d'**Erdogan** va decidir emprendre un viatge per mostrar al seu amic, el periodista

Refik

, diferents racons del Kurdistan i fer una sèrie de reportatges pel canal de televisió IMC TC pel qual treballava des de feia temps i que van donar origen al llibre presentat a Barcelona.

A Turquia aquests darrers anys hi ha molta por i aquests darrers mesos, encara més. Les purgues del president **Recep Tayyip Erdogan** en tots els sectors que demanin obertura i democràcia política han provocat ja centenars de morts, més de cent mil persones a l'atur, més de 40.000 persones a les presons, diaris, ràdios i cadenes de televisió tancades i, a hores d'ara, 162 periodistes a la garjola, un terç dels quals són homes o dones kurdes. Ni en els tràgics anys noranta, ni ara es vol donar per vençuda.

“Les dones kurdes donen la seva vida per defensar la de totes”

Escrit per Teresa Carreras. La Independent
dilluns, 5 de juny de 2017 20:18

Zekine Türkeri parlant amb T. Carreras @ Keko Menéndez Türkeri

Ha parlat clar a La Independent: "Aquests darrers temps, estem vivint una gran regressió pel que fa a les llibertats. A Turquia pot esclatar en qualsevol moment una guerra civil. **Erdogan** ja fa temps que ha donat senyals d'anar cap a un sistema cada vegada més dictatorial. Des del poder està fent créixer l'odi d'uns contra els altres i això perjudica a les dones.

“Les dones kurdes donen la seva vida per defensar la de totes”

Escrit per Teresa Carreras. La Independent
dilluns, 5 de juny de 2017 20:18

N'hi ha moltes que tenen por que declari la xària, la llei islàmica".

Ella des de fa molt de temps que continua anant a les concentracions que les dones kurdes fan a la plaça de Kalkedon, al barri Kadiköy, a la part asiàtica d'Istanbul per protestar per les polítiques repressives. Ara és una més de les que engreixen aquestes llistes de persones aturades ja que, fa uns mesos,

Recep Tayyip Erdogan

va ordenar tancar el canal de televisió IMC TV per la qual ella treballava des de feia temps, a més de clausurar universitats, mitjans de comunicació i sindicats.

Hi ha un silenci mediàtic entorn al poble kurd. Què ha canviat per a vosaltres en aquests anys?

Jo sempre explico que els kurds s'havien assentat tradicionalment en una regió muntanyosa de cinc cents mil quilòmetres quadrats que envoltava les zones altes de Mesopotàmia. El Kurdistan va ser dividit després de la caiguda de l'Imperi Otomà, es a dir després de la Primera Guerra Mundial quan França i Anglaterra es van repartir l'Orient Mitjà. Els kurds van quedar repartits entre Iraq, Iran, Síria i Turquia. Jo als anys noranta veia famílies separades del cantó de Turquia i Síria que es tiraven regals per sobre les tanques de la frontera. Van haver-hi uns anys des del 2004 al 2009 que les fronteres es van estovar. Ara és impossible anar d'un lloc a l'altre. I els Estats que tenen població kurda fan que aquesta sigui invisible.

Què ha canviat per a vosaltres des de l'inici de la guerra de Síria?

Arreu hi ha perill però a Síria les forces kurdes controlen el seu territori, malgrat l'amenaça de Damasc, de Turquia i de l'ISIS. A Iraq el Govern de Bagdad els va reconèixer una autonomia- i votaran en un referèndum- però les dificultats procedeixen de l'ISIS que han situat la seva

“Les dones kurdes donen la seva vida per defensar la de totes”

Escrit per Teresa Carreras. La Independent
dilluns, 5 de juny de 2017 20:18

capital a Mossul. Tenen petroli però no el poden vendre. Han rebut dos milions i mig de refugiats. A l'Iran després d'una etapa millor, ara són invisibles i perseguides les seves reivindicacions. A Síria, Rojava, el territori del nord i nord-est està controlat pels kurds. A Turquia estan matxacats pel govern no poden sortir al carrer, ni manifestar-se. A dia d'avui un terç dels periodistes empresonats per **Erdogan** són kurds.

En què es diferencia la dona kurda de la resta de dones de la regió?

Com la majoria de les dones del món, incloses les de l'Orient Mitjà, les dones kurdes estan encara oprimides. Després de gairebé un segle de negació del poble kurd i gràcies a la lluita que les dones kurdes han endegat en els últims 40 anys, però sobre tot, en els darrers 14 o 15 la situació ha canviat bastant. Han aconseguit fites importants a nivell d'igualtat, com per exemple la paritat en molts àmbits, però encara han de fer molt de camí. Gràcies a la lluita d'aquestes dones l'Orient Mitjà ha fet passos grans en matèria d'igualtat. Estic convençuda que tant per les dones kurdes com per les turques que lluiten per la igualtat ja no hi ha marxa enrere.

▣ Zekine Türkeri a Can Batlló @ Teresa Carreras

“Les dones kurdes donen la seva vida per defensar la de totes”

Escrit per Teresa Carreras. La Independent
dilluns, 5 de juny de 2017 20:18

Vostè volia fer un llibre sobre les dones guerrilleres kurdes. Com el té?

En el llibre que he presentat a Barcelona hi ha algunes històries de guerrilleres que vaig conèixer a les muntanyes. Però és cert que no he pogut fer un llibre centrant-me en la seva organització i els objectius com a dones guerrilleres kurdes. No vaig obtenir els permisos per arribar fins a aquestes dones i després ja va esclatar la guerra i no s'hi pot anar. Són un moviment feminista, desenvolupen un model polític antipatriarcal i anticapitalista. El meu llibre els el dedico perquè elles donen la seva vida per defensar la de totes nosaltres. És per a totes aquelles que van marxar a les muntanyes i que segur que no tornaran mai més.

Lluitar com a guerrillera significa no tornar mai més a casa i donar la vida per l'alliberament del seu poble, per la dignitat i pels seus drets com a dones en una societat masclista. Amb la tristesa d'haver de deixar els fills i de no veure'ls créixer. És diu que hi ha uns 10.000 kurds lliurant batalla i un 30% d'aquesta xifra són dones. Les guerrilleres són dones feministes i hi ha perfils de tota mena des d'universitàries, a analfabetes. Només amb el fet d'estar a les muntanyes lluitant amb els homes ja és una revolució. Això no es veu en tot l'Orient Mitjà. Em va afectar molt veure a aquestes dones a les muntanyes de Qandil, en el Kurdistan iraquí.

Com és per una periodista kurda treballar a Turquia?

A Turquia hi ha un feixisme brutal i no només els kurds resisteixen contra la barbàrie sinó que també ho fan una minoria progressista turca. D'aquest feixisme n'és responsable **Erdogan**. A Europa des de la dreta a l'esquerra tots volen que siguin ells i elles qui ho suportin. Però ho fan soles i sols. S'ha d'aturar a

Erdogan

sinó la situació anirà de mal a pitjor. La Unió Europea (UE) és la responsable de la situació no obrint les fronteres als refugiats.

“Les dones kurdes donen la seva vida per defensar la de totes”

Escrit per Teresa Carreras. La Independent
dilluns, 5 de juny de 2017 20:18

Sempre ha vist igual a Erdogan. Creu que tornaria a guanyar?

Ja fa anys **Recep Tayyip Erdogan** va ser alcalde d'Istanbul i aleshores va fer un bon treball perquè va millorar el nivell de vida de moltes zones de la ciutat i també de les dones. Però darrerament ha canviat molt perquè les condicions l'han fet canviar. Darrerament ja no té perdó. Ha perjudicat molt a les dones. Fa anys les dones amb vel o sense es respectaven entre elles. Ara no, hi ha molta pressió social a portar el vel, en fer el Ramadà, en guardar les formes en els llocs públics perquè sinó et denuncien. A l'Orient Mitjà no hi ha res estable però fins i tot amb els seus mètodes antidemocràtics actuals tindria un 30% de la població que el recolzaria i, entre elles, moltes dones.

En aquesta situació ha augmentat la violència de gènere?

Els drets de les dones han retrocedit. Moltes dones estan perdent l'esperança de tenir més quotes de llibertat. Hi ha molta violència a tot l'Orient Mitjà però s'amaga. Les feministes turques i kurdes estem lluitant molt contra això.

La premsa no ho reflexa. Ho frivolitza. Però si que puc dir que han crescut el nombre de denúncies. Segons dades de l'any passat de l'empresa turca Gizci, un 44'7% de dones turques i kurdes pateixen violència masclista. D'aquesta xifra un 68'7% han dit que tenen por perquè la seva vida corre perill i un 58'4% davant la violència domèstica no té on anar. En aquesta enquesta un 71% del total diu que no són felices amb la seva realitat. A Turquia durant els 100 primers dies d'aquest any 2017 es comptabilitzen 106 dones mortes a mans de les seves parelles o ex-parelles mentre que l'any passat, en el mateix període, les dones assassinades eren 96.

“Les dones kurdes donen la seva vida per defensar la de totes”

Escrit per Teresa Carreras. La Independent
dilluns, 5 de juny de 2017 20:18

“Les dones kurdes donen la seva vida per defensar la de totes”

Escrit per Teresa Carreras. La Independent
dilluns, 5 de juny de 2017 20:18

Zekine Türkeri durant la presentació de "Un verano turco" a Can Batlló,
BCN @Teresa Carreras

Quina és la resposta quan hi ha un assassinat?

Cada vegada que han matat a una dona les altres hem sortir al carrer. Un dels casos que va fer molt de soroll va ser el de la jove **Özgecan Aslan**, de 19 anys, que venia al vespre de la universitat amb un microbús. El conductor la va violar i matar. Gracies a la força de les

“Les dones kurdes donen la seva vida per defensar la de totes”

Escrit per Teresa Carreras. La Independent
dilluns, 5 de juny de 2017 20:18

feministes el fet va ser molt visible en els mitjans. Totes les dones portant el fèretre d'

Özgecan

. El pare d'ella va ser una gran lluitador. Ara que

Erdogan

està parlant d'instaurar la pena de mort ell va deixar clar que ni volia la pena de mort ni que fessin servir el nom de la seva filla. Encara hi ha moltíssims matrimonis pactats i això ho hem de desterrar. Davant la situació, si que observo que, cada vegada més, les dones kurdes i les turques col·laborem en la lluita. Jo sóc una persona molt activa a favor dels drets de les dones que a Turquia i, essent kurda, no és fàcil. Vaig aprendre molt de la meva mare. Es deia Gule era analfabeta i sempre es va negar a obeir el dictat d'un home. El meu germà em va pegar quan jo tenia 3 anys i, malgrat que es va disculpar, jo no el vaig perdonar. Aplico la igualtat en la meua vida personal. M'han detingut cinc vegades a la meua vida i m'han pegat. No m'hi he pogut tornar perquè tenia les mans lligades però si ho hagués pogut fer, ho hagués fet.

Com veu el futur?

No sóc capaç de veure el futur ni per les dones guerrilleres, ni per Turquia, ni pels kurds, ni per Orient Mitjà. La joventut del Kurdistan estan molt organitzats i sí que tenen alguna esperança però hi ha d'haver una solució global. Des del meu punt de vista una solució seria compartir amb tot el món el que tenim. Sé que no es realista però aniríem a una societat més justa. Europa està tancada en si mateixa i veu a totes aquestes persones que fugen de la guerra com a potencials terroristes. La UE ha arribat a un desenvolupament tecnològic elevat però el sistema humanament està embussat. A Turquia hi ha més de tres milions de persones refugiades i a Grècia no sé quants. Si aquesta gent no es pot integrar a la societat seran candid
a

tes a
af

iliar-se a l'ISIS. La persona ferida es molt perillosa.